

Tárgytematika

Demográfia és településstatistika

NGM_RT034_1

Tárgyfelelős neve: dr. Dusek Tamás

Félév: 2011/12/1

OKTATÁS CÉLJA

A kurzus célja egyrészt az, hogy a hallgatókat megismertesse a népesedéstudományok alapvető elméleti kérdéseivel, valamint gyakorlatával a népességstatisztikai adatfelvételek példáin keresztül, másrészt pedig az, hogy segítséget és bevezetést nyújtson a települési szintű statisztikai elemzések gyakorlatában.

A kurzus során érintett főbb tématerületek:

Demográfiai alapvetés. Népszámlálás. A népesség főbb demográfiai ismérvei, ezek statisztikai vizsgálata, időbeli változások, térbeli különbségek. Néptömrülés, népsűrűség vizsgálata. Népmozgalmi jelenségek. Születés, termékenység, házasságkötések intenzitása. Halandóság elemzése. Standardizálás. Halandósági táblák. Élettartam mutatók. Népesség reprodukciója. Népességi modellek. Népesedési elméletek.

A települések problémáinak elemzéséhez használható egyszerű statisztikai módszerek. A tapasztalati eloszlások elemzése a gazdaságban. Index elemzés lehetőségei az infrastrukturális gazdálkodásban.

TANTÁRGY TARTALMA

1	A gazdaság- és társadalomstatisztikai adatok forrásai, jellemzői, hibaforrásai. Osztályozások, nomenklatúrák, regiszterek. Az adatok prezentálása.
2	A népességstatistika alapjai. A népesedés biológiai, gazdasági, társadalmi és komplex elméletei.
3	A demográfiai folyamatok alapmutatói, népmozgalmi statisztikák.
4	Az álló népesség statisztikái. Korszerkezet, családi állapot, kulturális háttér, területi elhelyezkedés szerinti megoszlások.
5	Magyarország a demográfiai és társadalmi jelzőszámok tükrében. Népszámlálások és egyéb társadalomstatisztikai adatfelvételek.
6	Munkaerőpiaci és oktatási statisztikák
7	ZH1
8	A településstatistika elméleti alapjai
9	A települési és térségi adatok elemzéséhez felhasználható források, térstatisztikai adatbázisok felépítése.
10	A települési társadalmi-gazdasági folyamatok statikus elemzésének módszerei
11	A települési társadalmi-gazdasági folyamatok dinamikus elemzési módszerei
12	A települési infrastrukturális mutatók elemzése
13	Településstatisztikai adatokon alapuló komplex helyzetelemzések készítésének tapasztalatai.
14	ZH2, ÖV

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A vizsgára bocsátás feltételei:

Félévközi munka: ZH1 megírása (kötelező).

A számonkérés módja:

írásbeli vizsga és házi feladat pontszáma alapján:

a, *Két zárthelyi dolgozat összpontszáma* alapján. Elérhető maximális pontszám ZH1: 50 pont, ZH2: 50 pont

Ha az első zárthelyi (ZH1) eléri a 25 pontot, akkor ZH2-t írhat a hallgató. Ekkor a két ZH és a házi feladat összpontszáma alapján alakul ki a jegy.

b, *Összevont dolgozat* (ÖV) alapján. Elérhető maximális pontszám: 100 pont

Ha a ZH1 nem éri el a 25 pontot, vagy igazolható ok miatt a hallgató nem írta meg a ZH1-et, akkor ÖV dolgozatot kell írnia. Ha a hallgató a ZH1 eredményével nem elégedett, akkor a ZH2 írása helyett választhatja az ÖV dolgozatot.

c, *Ismétlővizsga*: ha a két ZH vagy az ÖV pontszáma nem éri el az 50 pontot, akkor az elégtelen érdemjegy kijavítására a vizsgaidőszakban kijelölt időpontokban kell írásbeli javító vizsgát tenni.

KÖTELEZŐ IRODALOM

Kötelező irodalom:

Dusek Tamás-Páthy Ádám: Fejezetek a gazdaság- és társadalomstatisztikából. Universitas-Győr, 2009

Ajánlott irodalom:

Valkovics Emil (2001): Demográfia I. Osiris Kiadó, Budapest. 415 p.

Klinger András et al.(2002): Demográfia. KSH Budapest